

blauwtje (een mannetje) te vangen. **Foto: zie blzd. 17.** Het arme insect wordt vervolgens plat gefotografeerd wat hij gelukkig vrij gewillig ondergaat. Na circa 10 minuten poseren, heeft hij er genoeg van en ‘poetst de plaat’. Opgetogen vervolgen we onze tocht en rijden via de Reddingsweg naar het dorp om bij ijssalon ‘Ambrosijn’ onze (bij de fietsverhuur ontvangen) bonnen in te wisselen voor het ‘nectar van de goden’, oftewel genieten van een aantal hemelse smaken ijs. Na de ijspauze fietsen we via het Scheepstrapad weer naar de duinen. Aan de westkant van het Scheepstrapad ligt een mooi natuurgebied waar we een wandeling maken en een paartje Duinparelmoervlinders kunnen fotograferen. **Foto: zie blzd. 17.** Daar treffen we ook de Weegbreemot (*Pyrausta despicata*) en de Prachtmot (*Oncocera semirubella*) aan. In de Noorderduinen aangekomen, bezoeken we nog een prachtige natuurplek waar o.a. Parnassia (*Parnassia palustris*) en de Moeraswespenorchis (*Epipactis palustris*) in bloei staat.

Via de Badweg terug naar het dorp. We hebben inmiddels trek gekregen in een warme hap en belanden na een omzwerving bij een prima snackbar. Het is er druk, maar na een tijdje heeft iedereen het bestelde eten en drinken en kunnen we op het terras bijkomen van deze schitterende dag. De fietstocht naar de boot verloopt voorspoedig (voor de wind) en in de vooravond varen we (nog steeds in de zon) terug naar het vasteland.

Dagvlinders:

Zwartspruetdikkopje (*Thymelicus lineola*)
 Citroenvlinder (*Gonepteryx rhamni*)
 Groot koolwitje (*Pieris brassicae*)
 Klein koolwitje (*Pieris rapae*)
 Kleine vuurvlinder (*Lycaena phlaeas*)
 Bruin blauwtje (*Aricia agestis*)
 Kleine vos (*Aglais urticae*)
 Atalanta (*Vanessa atalanta*)
 Duinparelmoervlinder (*Argynnis niobe*)
 Bruin zandoogje (*Maniola jurtina*)
 Hooibeestje (*Coenonympha pamphilus*)

Nachtvlinders:

Gamma-uil (*Autographa gamma*)
 Kolibrievlinder (*Macroglossum stellatarum*)
 Sint-jansvlinder (*Zygaena filipendulae*)
 Sint-jacobsvlinder (*Tyria jacobaeae*) - Rupsen
 Gewone bandspanner (*Epirrhoe alternata*)
 Stompvleugelgrasuil (*Mythimna impura*)
 Maïsboorder (*Ostrinia nubilalis*).
 Bruine grijsbandspanner (*Cabera exanthemata*)
 Purpermot (*Pyrausta purpuralis*)
 Weegbreemot (*Pyrausta despicata*)
 Prachtmot (*Oncocera semirubella*)

Verslag middagexcursie soortendag FFF It Bûtenfjild Gerard Bergsma

Op zaterdag 15 augustus hadden we oorspronkelijk een excursie naar De Deelen gepland, maar een uitnodiging van de Fryske Feriening foar Fjildbiology (FFF) aan de Vlinderwerkgroep om deel te nemen aan de FFF-soortendag in It Bûtenfjild deed ons besluiten hierop in te gaan. Dit gebied ligt grofweg tussen Molenend (west), Hardegarijp (zuid), Veenwouden (zuidoost), De Valom (oost) en Broeksterwoude (noordoost) en bestaat uit een aaneenschakeling van gebieden zoals het Ottema Wiersma reservaat, Sippenfennen, Amelannen, Klyndobbe en Houtwiel. De verzamelplaats is de werkschuur van Staatsbosbeheer bij het ‘Goddeloos Tolhuis’ aan de Valomstervaart linksonder Broeksterwoude. Het is er

een drukte van belang, want vele mensen van diverse natuurgroepen hebben gevolg gegeven aan de oproep om mee te doen aan de soortendag. Ook een klein aantal leden van de Vlinderwerkgroep Friesland zijn aanwezig.

Vrij snel na 14.00 uur gaan de deelnemers in grotere of kleinere groepen op pad voor de inventarisatie in de natuurterreinen van It Bûtenfjild. Met een klein groepje gaan wij naar vlinders kijken in en rond het gebied van Houtwiel. Het waait behoorlijk en het is aan de frisse kant, maar de zon gaat schijnen en dan wordt het toch nog leuk. Tijdens onze wandeling zien we 15 Kleine koolwitjes, 20 Zwartsprietdikkopjes, 6 Bonte zandoogjes, een Hooibeestje, een Bruin zandoogje en een Atalanta. Verder aan macronachtvlinders 2 exemplaren van de Gamma-uil (*Autographa gamma*) en 2 exemplaren van de Lieveling (*Timandra comae*) en de volgende micronachtvlinders: Gewone grasmot (*Chrysoteuchia culmella*), Variabele grasmot (*Agriphila tristella*), Meidoornstippelmot (*Yponomeuta padella*), Scherphoekvedermot (*Amblyptilia acanthadactyla*), Kroosvlindertje (*Cataclysta lemnata*), Muntvlinder (*Pyrausta aurata*), Distelzadelmot (*Epiblema scutulana*), Waterleliemot (*Elophila nymphaeata*). In de loop van de middag neemt de bewolking hand over hand toe en de zon verdwijnt. Het wordt daardoor steeds frisser met een stevige noordenwind. Tegen etenstijd zijn de meeste mensen huiswaarts gekeerd op een kleine fanatieke groep na, die om 19.00 uur het veld weer ingaat voor onderzoek naar o.a. waterplanten. Hieronder ook Jeroen Breidenbach en Merel Zweemer. Vanuit het zuiden naderen buien met onweer, die inmiddels gevorderd zijn tot de lijn Kampen-Zwolle. Samen met Mark Hilboezen van de FFF ben ik nog als enige van de Vlinderwerkgroep bij de werkschuur van SBB in afwachting van iets beter weer (minder wind en kou) om te gaan nachtvlinderen, maar na een klein regenbuitje houd ik het voor gezien en keer terug naar huis. Onderweg bij Drachten draait de wind naar zuid en wordt het voelbaar warmer. De windstromingen uit noord en zuid verkeren hier in een patstelling en verderop rijdend wordt het nagenoeg windstil. Achteraf vernomen, dat Jeroen Breidenbach en Merel Zweemer in de loop van die avond wel hun lamp heeft opgesteld (zie verslag hieronder) en nog een behoorlijke vangst hebben gerealiseerd.

Nachtvlinderen Soortendag FFF It Bûtenfjild Merel Zweemer

Zaterdag 15 augustus 2015 organiseerde de FFF (Fryske Feriening foar Fjildbiology) in plaats van de traditionele ledenexcursie een soortendag, waarbij het de bedoeling was om zoveel mogelijk soorten vast te stellen. De gebieden die bezocht werden gedurende deze soortendag lagen allemaal in het Bûtenfjild. Zeker vanaf de middag was het bewolkt en hing er de dreiging van regen. Hoewel het in het grootste deel van Nederland regende, konden we op Buienradar zien dat de buien zo'n beetje aan de zuidgrens van Friesland oplosten. Vandaar ook dat we besloten om de nachtvlinderexcursie door te laten gaan. Helaas stonden we uiteindelijk slechts met vier mensen te nachtvlinderen, Mark Hilboezen, Jacob